

MAGYAR L

+ 3 lei

Taxa postală plătită în aprobării Dir. Gen. PT

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDA

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 121 (1563) szám * Szombat, 1937 július 3

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Károly király és Mihály nagyvajda hazaérkezése a lengyelországi útról

Krakkó népe lelkesen búcsúztatta el vendégeit.
A lengyel sajtó elragadtatott hangon ír a király személyi varázsáról

Varsóból jelentik: Károly király lengyelországi tartózkodásának befejező napját, mint tegnapi közöltük, a régi koronázó városban, Krakkóban töltötte. Szerdán este itt busuvasora volt a király és a trónörökös tiszteletére. Csütörtökön reggeltől délig Ófelsége és fia sorra végignézte Krakkó nevezetességeit: a székesegyházat, a könyvtárat, a lengyel királyok és hősök szobrait. Az utcákon felsorakozott közönség lelkesen ünnepelte a vendégeket. Az uralkodó és a trónörökös a köztársasági elnök társaságában déli féltizenkétkor érkezett a krakkói vasúti állomásra, honnan tizenkét óra előtt néhány perccel indult el a különvonat. Ez elutazáskor még csak fokozódott a közönség szívélyes megnyilatkozása.

Ófelsége, II. Károly király és Mihály nagyvajda lengyelországi tartózkodásának

utolsó napján a lapok hosszasan foglalkoztak a Krakkóban tartott ünnepségekkel. A lengyel sajtó egyhanguan megállapítja, hogy a királylátogatás szorosabbra fűzte a lengyel-román barátságot, amit legjobban bizonyít a követségeknek nagykövetségekké való átalakítása.

Az Express Poranny a következőket írja:

— *Ama néhány nap alatt, amíg Ófelsége, II. Károly király országunkban tartózkodott, a szó szoros értelmében megnyerte az egész lengyel nemzetet. Személyi varázsa, egyszerűsége, katonai bátorsága, amelyet a bierdruski hadgyakorlaton tanusított, mindannyiunk szívébe férközött. Ma, amikor Románia uralkodója elhagyja az országot, igaz szívvel kívánunk fellendülést országának, amelyet mulhatatlan barátság és szövetség köt össze Lengyelországgal.*

Károly király beszélgetése Hóry András magyar követtel

Varsóból jelentik: Lengyel lapjelentések szerint lengyel politikai körökben nagy figyelmet keltett az a beszélgetés, amelyet Károly király egy fogadás alkalmával Hóry András magyar követtel folytatott. A beszélgetés husz percig tartott.

A LENGYEL VEZÉRKARI FŐNÖK
A ROMÁN FŐVÁROSBAN.

Bucurestiből jelentik: Stakiewicz tábornok, a lengyel nagyvezérkar főnöke pénteken Bucurestibe érkezett. Stakiewiczet Glatz tábornok kíséri utján.

A BUCOVINAI ÁRKÁSZÜNNEP.

Bucuresti. Saját tud. A király este 10 óra 51 perckor érkezett az ország határára és 11 órakor volt Cernăuțiiban. Károly király és Mihály nagyvajda aludtak a határ átlépésekor

és a hivatalos üdvözléseket a szolgálattelvő szárnysegédtséget fogadta. Az udvari vonat a bucovinai Bucsoia községbe megy, ahol a király nagyszabású árkászünnepeken vesz részt.

Tatarescu miniszterelnök és Franasovici közlekedésügyi miniszter csütörtökön éjszaka szintén az ünnepélyre utaztak Bucurestiből.

Ófelsége Bucovinából Sinaiába utazik, hogy meglátogassa Mária anyakirálynét. Julius 10-ikéig a király Sinaiában fog maradni.

MÁRIA ANYAKIRÁLYNÉ
TELJESEN FELGYÓGYULT.

Bucuresti Saját tud. Miron Cristea pátriárka meglátogatta Mária anyakirálynét. A látogatásról nyilatkozott az egyik fővárosi lapnak. A nyilatkozat szerint a királyné már felgyógyult, elhagyhatta az ágyát és a betegségnek majdnem semmi nyoma sincs az arcán.

A Népszövetségi Ligák Uniója a népkisebbségekért

Pozsonyból jelentik: A Népszövetségi Ligák Uniójának pozsonyi értekezletén Szűllő Geza a következő franciayelvű nyilatkozatot olvastatta fel:

— A cseh köztársaság magyar Népszövetségi Ligája szent kötelességének tartja a világbeke legnemesebben felfogott érdekében, valamint a világ minden államában élő nemzetek jobb együttélése és főleg az európai kontinens nemzetei érdekében a teljes ülésnek és ezáltal az itt képviselt világ nyilvánosságának figyelmét a —

sajnos még megoldásra váró — kisebbségi kérdésre irányítani. Még egyszer kérjük a békét együttműködés érdekében a világ nyilvánosságát, távolítsák el a meg nem oldott nemzetközi kérdések arzenáljából a kisebbségi kérdés gyulékony anyagát. Minden elvesztett perc 40 millió európai életet nehezít meg.

A nyilatkozatot a delegátusok nagy tapsal fogadták és az értekezlet angol tolmácsa azt azonnal angol nyelven közvetítette

Újra az értékesítés

(S. I.) — A „Szabadság” c. napilap egyik közelebbi számában olvassuk, hogy a gazdasági egyletek vezetői köruton voltak a megyében. A kisgazdák bajaival és kívánságaival ismerkedtek.

„Valamennyi községben — írja a lap — a gazdák legfőbb óhajta az, hogy a gazdasági egyletek állítsanak fel kereskedelmi szervezeteket, melyek hivatva volnának a gazdák terményeinek a lehetőségig való jó értékesítésére, a láncereskedelem kikapcsolásával.”

Semmi sem természetesebb, mint ez a panasza. A kisgazda sohasem volt annyira kiszolgáltatva a közvetítő kufároknak, mint éppen ma, amikor a mezőgazdasági termények piaca még mindig bizonytalan és gyenge. Az árak még mindig nem állnak arányban azzal a munkával, amit a gazda a termelésre fordít. A gyári cikkek és a mezőgazdasági termékek között még mindig nagy az aránytalanság. Ebben a helyzetben minden lei, mit a kufár és láncereskedő lecsip a gazda keresetéből (és csak onnan csiphet le), eleven husba vág és a mezőgazdaság életének a vérét folytatja el.

Szász Pál elnök, — mint a legutóbbi közgyűlésen is, — most ismét kilátásba helyezte, hogy gondolkodni fog a dolgon és amennyiben az EGE lehetőségei engedik, igyekezni fog a kérésüknek eleget tenni.

Kétségtelen, hogy a feladat nem könnyű. Eredményt csak úgy lehet elérni, ha ezt a kérdést egész országrészünkre kiterjedő mozgalom tűzné ki céljául. A jobb és célszerűbb értékesítés csak szövetkezeti uton lehetséges. Ehhez ismét széleskörű szövetkezeti munkára van szükség. A szövetkezeti mozgalomnak viszont csak akkor van áttűtő ereje, csak akkor tud gazdasági erővé dagadni, ha világnézeti eszmék és jelszavak feszítik. A dán és finn szövetkezetek történelmi sikere és szerepe hatalmas bizonyíték erre.

Mindezt nem lehet máról-holnapra megteremteni. Efelett nem lehet vita. Egyet azonban ma is lehet. Széles és pontos felvétellel meg lehet állapítani ma is azt, hogy ebben a mi országrészünkben az értékesítés voltaképpen hogyan történik? Milyen uton, mennyi közvetítőnek a befurakodásával, mennyi vámnak és haszonnak leadásával kerül a magyar nemzetiségű kisgazda buzája a gabonaügynökök, a malmok, a lisztkereskedők és a pékeken keresztül kenyér alakjában a városi magyar nemzetiségű munkás asztalára. Aztán a külföld felé milyen utat tesz meg a tojás, az alma, amíg téli fogyasztásra a berlini hűtőházakba kerül? Mennyit ad le a szarvasmarha, a sertés a magyar nemzetiségű gazda zsirjából, amíg a szász gazdasági egyesület kiviteli kontingense nagy nehezen bekerül? És így tovább, valamennyi mezőgazdasági terméknek meg lehet már most is pontosan állapítani az utját, az állomásait, mostani értékesítési kartelljeinek és összefogásának káros működését. Fel lehet deríteni azt az egész láthatatlan összefogást is, melynek egyetlen világos célja az, hogy a gazdának a haszna minél kisebb, a kupecé, a közvetítő és az exportőröké minél nagyobb legyen.

Mindezeket meg lehet már ma is állapítani és mert lehet, meg is kellene. Einnél sürgősebb feladata nincs gazdasági érdekképviseleteinknek. Kitűnő példát ad erre a nagyiparnak érdekképviselete, az „Ugir”, mely igen

alapos munkát végez a piacutatás és az áralakítás terén. Ennek a munkának a népkisebbségi magyar ipar is hasznát látná, ha volna ilyen ipar. Így azonban csak a magyar nemzetiségű gazdák rovására megy ez is, mert az ipari értékesítés hatalmas szervezetével, a 89 kartell felett parancsnokló Ugirral szemben a magyar gazdáknak semmiféle értékesítő szövetkezésük, semmiféle áralakító kartelljük, vagy szövetkezeti hálózatuk nincs.

Ebből az adatgyűjtő munkából sokféle haszon származnék. Mindenekelőtt az, hogy hasznos és gyakorlati gondolatokat adna a gondolkodáshoz az értékesítési szervek dolgában. Másodsorban pedig kimeríthetetlen anyaggal táplálná azt a szövetkezeti agitációt, mellyel a magyar nemzetiségű kisgazdákat ki kell forgatni tespedő fásultságukból és el kell indítani a szövetkezeti szervezkedés, az érdekvédelmi összefogás útján.

Ezenkívül volna azonban még nagy társadalomszervező jelentősége is az efféle adatgyűjtésnek. Az adatok összeszedésénél és az értékesítés képének megrajzolásánál természetesen különös figyelemmel kell lenni arra is, hogy ebben az egész szerteágazó szervezetben mekkora a szerepe a magyar nemzetiségű elemnek. Meg kell állapítani, hogy a mai rendszer mellett hol és mennyi szerepük van a magyaroknak az értékesítésben, mennyi haszon áramlik vissza ebből a magyar népkisebbség nemzeti társadalmának vérkeringésébe?

Mérhetetlen fontosságu kérdés ez, mert hiszen közvetve ettől a gazdasági kérdésektől függ minden: az egyház, az iskola, a műveltség színvonala, a városi lakosság megélhetése, ifjúságunk nevelésének és elhelyezésének lehetősége, szóval az egész népkisebbségi magyar élet.

Gazdasági életünknek magányos buvára, Fekete Nagy Mihály, a maga gyöngye erőire utalva egyedül éles fénykévet tudott vetni az ardeali adózásnak, az ottani marhatenyésztésnek, a szövetkezeti szervezkedésnek égető gyakorlati problémáira. Nem az ő hibája, hogy kis könyvmatóságának, a „Carpatpost“-nak szenzációs megállapításai sehogy sem tudják a napisajtó érdeklődését felkelteni és a 38 napilap nyilvánosságán keresztül közönségünk tudatába eljuttatni.

Fukar Berta

Irta: Somfay Margit

Fukar Berta magasan fent lakott a dombtetőn, egy kék házban, a kisvárosnak abban a részében, hol törökidőkből való régi épületek sorakoztak egymás mellett s ahol az utcák még kisvárosi mértékkel mérve is túl zengősek és keskenyek voltak. S az utcákat köznek is nevezett sikátorok metszették keresztbe, melyekbe a házaknak csak kamra és folyosó ablakai nyíltak és ahova a napfény a falaknak csak a legmagasabb részeit világította meg. A földszintmagasságban mindig árnyék volt itt és a legmelegebb kánikulában is hűvös levegő lengett.

A kék ház nem nyílt sem zengő kis utcára, sem sikátorba, hanem széles térségre. Legfent a kék ház szegélyezte, jobboldalt egy kerítés nélküli egyemeletes épület, amellyel meg egy magas kőfalakkal védett, mélyen beépített másik emeletes ház. Baloldalt egy sárga magas ház állt, szomszédságában magas tűzfal húzódt, három ház hosszúságú is lehetett. Aztán egy földszintes sarokház zárta be a kört, azaz a térséget. A sarokház előtt terebélyes nagy fa állt ott, dús lombjai valóságos ráborultak a ház bejáratának kiugró kaputetejére és árnyékban tartották a kapu mellett fehérredő óriási követ, melyen három ember is kényelmesen elülhetett.

Innen, e fehér kőpadról nézgettem nyári délelőttökön a kék ház felé. A nap rávilágított és kéksége a ragyogó napsütésben olyannak tűnt, mint a mennybolt kéksége.

E kékségen kívül egyéb vonzó aztán nem is volt a kék házban. Szorosan csukott, kapuja mélyen bent ült. A ház sarkait a kapun bejáró kocsi ütődési ellen két kőcölöp védte. A zsálgáteser ablakok mindig be voltak téve. Soha senki nem nézett ki rajtuk.

Egy magányos öreg ember lakott a házban. Őt mindennap lehetett látni. Görnyedt, vézna alakja, sárgabőrű arca és kopott ruhája volt. Botra támaszkodva járt és mindig rosszkedvű volt. Ha köszöntek neki, kedvetlenül morgott vissza. Koldusnak soha nem adott alamizsnát, s

Szörjőn FLIT-et a garantált hatású rovarirtót

A szunyogok csufot üznek a hatástalan rovarokból!

FLIT a rovarirtók élén áll 90 nemzeti hasznosító... Ez a legjobb bizonyíték. A FLIT összetételét sohasem tudták utánozni. Azzal a két tulajdonsággal bír, amely a tökéletes rovarirtót jellemzi: ártalmatlan az emberre és halálhoz az összes rovarokra. Ezért utasítsa vissza a kétes készítményeket. Hogy biztos legyen affelől, hogy valóban az egyedül valódi FLIT-tel szolgálják ki, kérje a sörge dobozt a lekete szolgálat és katonával.

Szörjőn a részke és sarkakba kevés FLIT-PORT; a rovarok pusztá értésére elpusztulnak.

FLIT biztosan ÖL!

Amit Fekete Nagy Mihály a gazdasági élet egyes területein maga el tudott végezni, mennyivel inkább meg tudja oldani a gazdasági egyleteknek és gazdaköröknek hálózata,

az a sok érdekelt és amellet mégis — a maga nemzeti tisztaszándékuságában — érdektelen ember, kik ma egyre nagyobb érdeklődéssel fordulnak a gazdasági élet problémái felé.

A spanyol nemzetiek újabb térfoglalása Santander felé

Még egy hét kell a város végleges elfoglalására. Angol és francia segélynyújtás a Santanderből menekülőknél

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok újabb községeket foglaltak el a santederi kerületben. A nemzetiek főhadja Bilbaoától 40 kilométernyire jutott előre. Az előhaladó nemzetieknek a baszk csapatok tömegesen adják meg magukat.

A Jour értesülése szerint Santander elfoglalása egy hét alatt megtörténik.

Salamanca fölött 12 vörös repülőgép jelent meg és bombázni kezdte a nemzetiek főhadiszállását. A repülőgépeket elűzték.

Londonból jelentik: Cramborne külügyi államtitkár az alsóház csütörtök délutáni ülésén kijelentette, hogy a francia követ a követ-

kezőket hozta Eden külügyminiszter tudomására:

A francia kormány, tekintettel a helyzet súlyosságára, megengedi a „Habana“ gőzösnek, hogy Santander polgári lakosságát Bordeauxbe szállítsa, azzal a feltétellel, hogy gondoskodnak arról, hogy a menekülteket francia területen át Spanyolország más területére juttassák. A santederi hatóságoktól pontos jelentést kívánnak a menekültek számáról. A bilbaói angol konzulnak meg kell győződnie arról, hogy valóban menekülteket szállítanak és felkéri a brit hajóhadat, hogy védelemben részesítsék a menekülteket szállító hajót.

akinek fizetett, annak mind rosszul fizetett.

Berta János volt a neve, de az egész város csak fukar Bertának hívta. S nagy fukarságáról majdnem mindenki tudott egy-egy mulatságos történetet.

Ő tette meg azt, hogy fejedelmi borralót ajánlott a lámpagyújtogatónak, ha a házra szerelt utcai lámpát utolsónak oltja el, amilyen későn csak lehet. Aztán ennek az utcai lámpának a fényénél olvasott esténként fukar Berta. Ev végén pedig, mikor a lámpagyújtogató a fejedelmi borralóért jelentkezett, fukar Berta egy lyukas hatost adott a markába.

Ettől a naptól kezdve aztán legelőször a Berta házán levő lámpa aludt ki elsőnek a város összes utcai lámpái között.

Voltak napok, amikor ez nem keserítette Bertát s ezek a napok a holdtölte napjai voltak. A kék ház úgy feküdt, hogy a hold épp rávilágított a fukar Berta ilyenkor a holdfény mellett olvasgatott.

A kék ház holdfényben még talán szebb volt, mint mikor a napfény világított rá. Különös, sejtelmes, finom árnyalatot kapott a hold ezüst-sugaraitól a kék szín. Lentől, a földszintes sarokház kapujából valósággal tündéreinek hatott. Az eresz alatti árnyék csak még jobban kiemelte a kék szín szépségét. A két kőcölöp pedig olyannak látszott a sötét kapu előtt, mint két megkövült fehér kutya.

S ez a sejtelmes kékszin lett fukar Berta végzete.

Akkoriban a dombon élt gyerekek legkedvesebb játéka az volt, hogy téglaport, homokot, földet, a házakról levakart különböző színű porokat mértek ki egymásnak azon a cimen, hogy egyikük kereskedő volt, a többi meg vevő. Forgalmas nagy játékbolt volt a földszintes ház kőpadján is. Az én gyerekezeim is kedvtelve mérték, stancilították a halomba rakott különböző színű porokat. Volt köztük a bástyafalokról vakart barnapor, szíltat, finom homok, a Szabó kanonok pompeji vörös házszegélyéből egy halom és még sok más helyről szerzett áru. Csak kékszinű porunk nem volt. Pedig a vevők ugyancsak sűrűn kérdezősködtek utána.

— Valami szép kék külföldi áruja nincs?
— Kék port nem kaphatnék?

— Egyszínűt keresek.

És hasonló változatokban, de mind ugyanazt sürgették.

Egy szép napon aztán ott állt a nagy kőtömbön az ég színű porhalom. A vevőkben szinte bent maradt a szusz, mikor meglátták.

Fukar Bertának azonban még erősebben elállt a lélegzete, mikor meglátta a háza falában tátongó három darab ökönyi lyukat.

Mérgesen hadonászva a botjával, kutatott a tettesek után. Az egész város nem volt nagy. De mert Berta a dombon kezdte a kutatást, hamar megtalálta, amit, azaz, akiket keresett. Egy órai sarokbánterdeples volt részükre a kék ház megfúrásának ára. Berta pedig kijavította a megrongált házfalat.

Pár nap múlva kereken tíz lyuk tátongott a kék házban. Minden ablak alatt kettő. Ha nem érdekelt fél nézte, még cifraságnak is nezhette. Berta toporzékolva rohant az első hűnösök házába. De ott ártatlan arcok fogadták. Felsőbb ösztökélésre már napokkal előbb ünnepelesen megígértük, hogy örökre lemondunk a házaknak stanciliben való kiméréséről. A tetteseket tehát fukar Bertának máshol kellett keresnie.

Kereszte is, de nem találta. A tíz lyuk kivájojának nem akadt gazdája. Aminthogy a később keletkezett lyukak elkövetői sem kerültek elő. Berta ebben az időben hetenként kétszer-háromszor javította a házat. S szinte napról-napra, óráról-órára mérgesebb lett.

Egy augusztusi napon történt. Fukar Berta kibotzott a házából és persze első tekintete a háza falát kutatta. Az előtte való napon festetett falon lyuk nem volt egy sem, de a gyönyörű kék festék csikokban volt róla lefaragva.

Fukar Berta arca hamuszürkére színtelenedett. Mérgesen felemelt karjai szétvágódtak, de olyan erővel, hogy a bot kihullott kezéből. Ómaga pedig végigzuhant a földön. Hanyatt. Nyitva maradt szemei a felhőtlen nyári ég gyönyörű kárpíjára meredtek. Csodálkozva, majdnem ijedten, mint aki olyat lát, amit eddig soha nem látott. Vagy legalább is nagyon régen látott. Fukar Berta ugyanis mindig lefelé nézett.

Csődület verődött össze körülötte és két ember felnyalálta és bevitte a háza.

E naptól fogva soha nem láttuk őt.

Nagy nemzetközi vita a spanyol háború iránti semlegesség felől

Mit tárgyalnak a benemavatkozási bizottság pénteki ülésén? — Az olaszok határozott ajánlata, hogy mindkét fél javára ismerjék el a hadviselés nemzetközi jogait

Rómából jelentik: Mértékadó olasz körök szerint a spanyol ellenőrzés körül támadt új ellentétékből egyetlen kivezető út az volna, ha Anglia, Franciaország és a többi állam is a nemzetközi jog alapján hadviselőfélnak ismerje el a Franco-kormányt. Az olasz kormány ezt a legmesszebbmenően támogatja. Római politikai körök szerint a Franco-kormány elismerése esetén a nemzetközi benemavatkozás rendszere nemzetközi semlegességi egyezményre alakulna át, amelynek következtében az egész spanyol kérdés új alapra helyeződne. A spanyol nemzeti hadseregnek hadviselő félként való elismerése esetén

nem volna többé szükség nemzetközi ellenőrzésre, mert mindkét fél egyenlő joggal gyakorolhatná a másik fél partjainak ellenőrzését, s parti ostromzár esetén „casus belli” (háborus ok) felidézése nélkül megállíthatná az idegen hadianyag- és lőszerszállító hajókat. Ebben az esetben az ellenőrzés új módosítására vonatkozó francia—angol terv tárgyalanná válnék.

Római körökben élénken tárgyalják Muscolini lapjának, a *Popolo d'Italia*-nak „Az önkéntesek és London” című tegnapi vezércikét. E körök véleménye szerint nem lehet kétség aziránt, hogy a cikk, mely jelentőségében messze túllép egy vezércikk keretein, lezárja a spanyol önkéntesek visszahívásának kérdését. A *Tribuna* szerint az olasz önkéntesek csak akkor térnek vissza hazájukba, ha elvégezték küldetésüket és leverték a spanyol bolsevizmust.

ANGLIA ELISMERI A HADVISELŐ FELEKET, DE A HADISZÁLLÍTÁST IS SZABDJARA ENGEDI SPANYOLORSZÁG FELÉ.

Londonból jelentik: Feltétlenül megbízható helyről nyert értesülés szerint az angol kormány úgy döntött, hogy eddigi aktív semlegességi politikáját Spanyolországgal szemben passzív semlegességre változtatja, ha Németország és Olaszország a semlegességi bizottság pénteki ülésén visszautasítja azt a javaslatot, hogy kizárólag francia és angol hajók végezzék a spanyol partok egész hosszában az ellenőrzést. Jólértesültek szerint Anglia a pénteki ülésen utolsó kísérletet tesz a francia—angol javaslat elismertetésére. Ha ez a javaslat, melyet Franciaország, Oroszország és a kis államok képviselői is támogatnak — megbi-
húsul,

Anglia rövid időn belül olyan semlegességi nyilatkozatot tesz, mely elismeri a spanyol polgárháborúban résztvevő feleket, mint hadviselő feleket, viszont azonban feloldja a Spanyolországgal szemben elrendelt fegyverszállítási tilalmat is.

Anglia véleménye ugyanis az, hogy amennyiben a spanyol partok egész hosszában nem lehet ellenőrzés, akkor a német és olasz hadihajók által elhagyott partrészletek ellenőrzetlenül hagyása csak Franco tábornoknak kedvezne. Viszont mindkét hadviselő fél elismerése és a semlegesség által Anglia egyik felet sem részesítené kedvezőbb elbánásban.

Francia politikai körök csaknem teljesen bizonyosra veszik, hogy az ellenőrzés rendszere felborul. A párizsi lapok szerint az ellenőrzés csödjé az egész benemavatkozási politika összeomlását vonja maga után. A jobboldali francia lapok sajnálkozásukat fejezik

ki az események alakulása felett és azt írják, kár volt visszautasítani a németek által kívánt flottatüntetést, mert ezzel meg lehetett volna menteni a hatalmak együttműködését. A kommunista lapok ezzel szemben örömeiket fejezik ki a benemavatkozási egyezmény várható felbomlása felett.

DELBOS MONDTA: ENNÉL SÜLYOSABB ÓRÁKAT IS ÁTÉLTÜNK MÁR, DE A HELYZET KOMOLY

Párizsból jelentik: Francia politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a semlegességi bizottság péntek délutáni ülését. A francia sajtó számít arra, hogy ez az ülés a semlegességi bizottság utolsó összejövetele lesz. A külügyi bizottságban Kerillis képviselő megkérdezte a külügyminisztert, vajjon háború felé haladunk-e, mire Delbos így válaszolt: „Ennél súlyosabb órákat is átéltünk már, de a helyzet komoly.”

A lap szerint, ha Németország és Olaszország elutasítja a francia és angol javaslatot, akkor Párizs és London módosítják eddigi politikájukat és a két nagyhatalom helyzete

Elrendelték, de vajjon megtartják-e a közigazgatási választásokat?

Allítólag július 20-án és 25-én tartják meg a még elmaradt megyei és városi tanácsválasztásokat

Bucurestiből jelentik: A közigazgatási választások frontján újabb mozgalmasság észlelhető. Mint ismeretes, a kormány már egy régebbi rendeletével július 25-re a következő városokban tűzte ki a tanácsválasztást: Arad, Bistrita, Blaj, Braşov, Campolung, Cernauti, Cetatea Alba, Dej, Fagaras, Focsani, Odorheiu, Oradea Radauti, R. Sarat, Satu-Mare, Sangeorg, Sibiu, Storojineti, Tg-Mures, Timisoara és Zalău. Amint ebből a név-

* **Miért késlekedik?** Előbb-utóbb Togatábiatt kell vásárolnia, ha nemcsak a fájdalmakat csillapítani, hanem egészségét s ezzel egyidejűleg életkedvét igazán visszanyerni akarja. Toga gyorsan és biztosan gyógyítja a rheumát, köszvényt, ülőidegzsabát, gripát, idegfájdalmakat és főfájást, hűléses betegségeket, Toga legyen mindig kéznél! Gyógyszertárakban és drogrófiákban. Lei 12, 52, 130.

sorból látható, csaknem valamennyi városban, ahol eddig időközi bizottság működött, elrendelték a választásokat. Nem biztos azonban, hogy ha a rendelet megszületett is, valóban megtartják-e a választásokat? Eddig ugyanis az a szomorú tapasztalat, hogy a kormány a választásokat egy-két nappal a határidő előtt mindenütt elhalasztja, ahol nincs kilátása a győzelemre. Mivel pedig különösen országrészünkben kevés kilátás van liberális győzelemre, nem valószínű, hogy a kormány belemenjen a számára nagyon is kétséges kimenetű küzdelembe.

Habár ezzel a lehetőséggel mindenki tisztában van, a pártok mégis minden eshetőségre felkészülnek és megteszik a szükséges előkészületeket. Így Bihar megyében is teljes erővel folynak a választási előkészületek. Itt július 20-ra tűzték ki a megyei tanács megválasztását, amelyre a Magyar Párt a Nemzeti Parasztpárttal kötött választási egyezményt. A román pártok között hosszas tárgyalások után sem sikerült létrehozni a megállapodást és így a többi román párt külön-külön listával vesz részt, — ha lesz választás. A bihormegyei nagytanács magyar jelöltjei: dr. Markovits Manó nyug. főispán, megyei pártelnök, dr. Gyöngyössy István nyug. megyei

ugyanaz lesz, mint a spanyol háború első heteiben és valószínű, hogy Moszkva és követni fogja London és Párizs példáját.

A *Journal* Bilbaoból úgy értesül, hogy Anglia félhivatalosan hajlandó lesz hadviselőként elismerni Franco tábornokot. Ebben az ügyben London és Salamanca között állítólag titkos megállapodás jött létre.

ARRÓL VAN SZÓ TULAJDONKÉPPEN, HOGY KI LEGYEN AZ UR A FÜLDKÖZI TENGER NYUGATI FELÉN?

Rómából jelentik: A *Popolo d'Italia* szerint nem Olaszország és nem Németország akarja megvetni a lábát a Balearokon és Kanári-szigeteken, hanem Anglia és Franciaország. Szó sem lehet arról, hogy a Földközi-tenger nyugati részén megváltoztassák az eddigi állapotokat és az egysúlyt fölbontsák csak azért, hogy Franciaországnak és Angliának helyet biztosítsanak a Kanári-szigeteken és Balearokon.

főgyész, dr. Ujjfalussy Sándor ügyvéd, Arva y Árpád lapszerkesztő, a Magyar Párt főtitkára, Tunyoghly Lajos bankigazgató, Csoma-fáy Sándor magánzó, Szabó Károly földműves, Szennyessy József ref. lelkész, Balajthy Jenő ref. lelkész és Bago si Sándor szabó-mester.

Az oradeai városi tanácsválasztásra, melyet július 20-ra rendeltek el, még nem történtek meg a jelölések és erre a választásra a pártok még semmiféle előkészületeket nem tettek, mert az elhalasztást a kormánypártok egyezményes tárgyalásainak meghúszulása miatt biztosra veszik.

A TIMISOARAI VÁLASZTÁSI HELYZET

Timisoara. Saját tud. Július 25-ére írta ki a belügyminiszterium a timis-torontalmegyei és a timisoarai városi választásokat is. A megyei választásokra nézve a Magyar Párt már a múlt évben egyezményt kötött a Nemzeti Parasztpárttal és ez a közös lista ma is érvényben van. Lista-vezető: Bocu Sever volt miniszter, a magyarság jelöltjei: Aczél Oszkár dr., Oberszt Zoltán dr., Beeski István és Tóth Benjámín (Timisoara), valamint Valkay György (Tormac). A városi választásokra nézve szintén van — elvi — megállapodása a Magyar Pártnak, a Nemzeti Parasztpárttal. Eszerint egyenként tizennégy jelöltje lesz a Magyar Pártnak is, meg a Nemzeti Parasztpártnak is, listavezető Gábor Liviusz dr. volt főpolgármester. A zsidóknak négy, a katolikus munkásoknak és a szociáldemokratáknak két-két jelöltjük lesz. A jelöltek neve még nem ismeretes.

Az érelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezzünk!

Az érelmeszesedés

Irta: Dr. Bucsányi Gyula főorvos, II. kiadás.
Ara 55 lei.

Megrendelhető könyvostályunknál

Töltse nyári szabadságát a tenger mellett!

Olcás feketetengeri társasnyaralást rendez a Magyar Lapok

A tenger csodálatos világa minden kor embere számára örök, de vonzó rejtély maradt. Sokan szinte egész életükben sóvárognak azért a nagyszerű pillanatért, hogy egyszer is megláthassák a tengert. A csodálatos tűző nap sugaraiban fürdő óriási víztükör, amelynek felülete egyetlen pillanatra sem marad nyugton, hanem úgy változik, mint valami érthetetlen, de lebűvölően szeszélyes élőlény, magával ragadja az ember képzeletét és másutt soha fel nem ébredő élményeket nyújt a nézőnek.

A tenger nagyszerű varázsának tulajdonítható, hogy alig adunk pár sorban hírt a Fekete-tengerre tervezett nyaralási akciónkról, máris érdeklődések özönével halmozták el utazási osztályunkat. Minden kérdésre meg akarunk egyszerre felelni, amikor az alább következő részletes programban társasutazás formájában lebonyolítandó nyaralás feltételeit ismertetjük.

Kérjük az olvasót, figyelmesen olvassa át a tájékoztató minden pontját. Hasonlítsa össze az itt közölt feltételeket hasonló más vállalkozások feltételeivel és így meggyőződik arról, hogy a mi általunk rendezendő társas nyaralás feltétlenül kedvezőbb alkalmat nyújt minden más hasonló vállalkozásnál. Ha pedig ehhez még hozzávesszük, hogy utazási osztályunk évek hosszú sora óta rendez meg a legfényesebben sikerült külföldi utazásokat, nagy tapasztalattal és körültekintő rendezésünk a legmesszebbmenő biztosítékot nyújtja arra, hogy minden utasunk kényelmet, felüdülést, nagyszerű szórakozást: egyszerűen tehát mindent megkap, amit egy tökéletes nyaralástól csak várhat.

Társasnyaralásunk feltételei:

A Magyar Lapok társasnyaralása a lap által rendezett és vezetett társasutazás formájában történik. A társasnyaraláson szívesen látunk mindenkit, aki feltételeinket elfogadja. A társasutazás tíz napra terjed. Indulunk Oradea állomásról

augusztus 5-én délután 18 óra 05 perces gyorsvonattal.

Utasaink augusztus 6-án reggel érkeznek Bucureştibe, ahol egy félnapot töltenek. Ez alatt kényelmes autócárok állnak utasaink rendelkezésére, melyeken szakszerű vezetők kíséretében megtekintik a román fővárost. Az autóséta alkalmával az amerikai tempóval épülő főváros minden nevezetességével megismerkednek az utasok. Megnézik a szédületes forgalmú bulevardokat, az impozáns középületeket, a parlamentet, a szenátust, a mitropolita rezidenciáját, a római katolikus és magyar lutheránus templomokat, a Carol-parkot, a Cismigiu-kertet, a Nemzeti Bankot, a Lafayette-áruházat, a modern és látványosságzsámba menő strandokat, a gyönyörű Kisseleff-sósszét stb. stb.

Élményekben és dús láttnivalókban meg gazdagodva kelnek útra ebéd után utasaink újra a Fekete-tenger felé. Constantzába este érkeznek s onnan azonnal tovább mennek a szépséges Carmen Sylva fürdőhelyre. Itt modern szálloda és ünnepi vacsora várja a fáradt utasokat, akik még este megtekintik a hold szeltemes fényében fürdő tengert.

Utasaink üdülése a legszellősebb feketetengeri fürdőhelyen

Augusztus 6-tól kezdve Carmen Sylva, a gyönyörűsége feketetengeri fürdőhelyen tartózkodnak utasaink. A tengernek ezen a pontján csodálatos erejű sugarakkal van tele a legszelid hajlásban fekvő fürdőhelyet elkerülők a nagyobb tengeri szelek és így kellemessé teszik az ott tartózkodást. Nyaralási akciónk résztvevőinek módjukban lesz, hogy

akár a tenger hűs habjaiban fürödjenek mindennap, akár a messze földön híres Tekirghiol-tó gyógyerejű vizet használják aszerint, kinek mit kíván az egészségi állapota.

A nappalok eltelnének fürdőzéssel, kirándu-

lásokkal, társasösszejövetelekkel, este pedig kitérnek utasaink számára a carmen-sylvai híres kaszinó fényes termei, ahol nemcsak a belföld, hanem a külföldi országok előkelőségei is találkozót adnak egymásnak. A Casino maga is külön élmény raffinált világításával, festői elhelyezésével és azzal a panorámával, mely terraszáról az éjszakai tengerre nyílik.

Carmen Sylváról utasaink nyaralás közben kirándulnak a környező fürdőhelyekre: Eforiára, Techirghiolra vagy Constantzába, ahol a világvárosi Mamaia strandfürdőn tölthetik idejüket. Szinte felsorolhatatlan számban áll minden utasunk rendelkezésére az a sok gyógytényező és szórakozási lehetőség, amit ez a nyaralási akciónk nyújt. Carmen Sylváról egy gyönyörű hét eltelté után, augusztus 13-án indulnak vissza utasaink Bucureştibe, ahol ügyesbajos dolguk elintézése, vagy a város tüzetesebb megtekintése végett még egy félnapot tölthetnek.

Augusztus 13-án éjszaka azután továbbragadja majd a gyorsvonat újra utasainkat a román fővárosból hazafelé, Oradeára, ahova utasaink augusztus 14-én délből érkeznek.

Ez a nagyszerű társasnyaralás tehát tíz napig tart és mindössze csak 2940 leibe kerül!

Aki velünk tart, annak nem lesznek

jegyváltási, étkezési, szállodai, utazási, szórakozási és egyéb ezernyi gondjai, mert a Magyar Lapok Utazási Osztálya mindent magára vállal, ami az utazással jár. Kényelem és szórakozás a jelzőszavunk és ezt fogjuk biztosítani mindazoknak az utasoknak, akik augusztus 5-i társasutazásunkon részt vesznek.

Mit nyújtunk 2940 leieket társasnyaralásunk résztvevőinek?

Augusztus 5-től 14-ig tartó tíznapos társasnyaralásunkon résztvevő utasainknak a csekély 2940 leies részvételi díj fejében a következő szolgáltatásokat nyújtjuk:

III. oszt. vasúti jegy külön Pullmann-kocsira Oradeától Carmen Sylváig és vissza, étkezés Bucureştiben, autókörseta a fővárosban, Carmen Sylva utasok csomagjainak ki- és beszállítása, teljes ellátás a carmen-sylvai tartózkodás alatt. Az ellátás áll: elsőrendű szállodából, ahol utasainkat kétágyas szobákban helyezük el, naponként háromszori étkezésből, valamint fürdőjegyből. Az étkezés transzylvániai konyhával rendelkező étteremben történik, fürödni a tengerben vagy a Tekirghiol-tóban lehet. A részvételi díjban a borraalók is bentfoglaltatnak. Mindezek mellett természetesen az egész úton szakszerű vezetést élveznek a társas nyaralók.

Jelentkezési határidő: 1937 július 22.

Jelentkezéskor 1000 lei fizetendő, míg a fennmaradó összeg legkésőbb aug. 1-ig.

A rendezőség fenntartja magának a jogot esetleges vis major követelte programváltoztatásokhoz, valamint ahhoz, hogy elégtelen számú utas jelentkezése esetén a kirándulástól esetleg teljesen elálljon. Ilyen esetben természetesen a már befizetett összeget teljes egészében visszatéríti.

Csatlakozni az Oradea—Cluj—Teius—Sighişoara—Braşov—Bucureşti útvonalon is lehet, a megfelelő időben és napon átutazó társaságunkhoz, azonban már most jelezzük, hogy ezért a részvételi díj nem változik és minden utas ilyen esetben is a teljes 2940 leit kell, hogy hozzánk befizesse.

Jelentkezési hely: Magyar Lapok utazási osztálya, Oradea, Str. Reg. Carol II., No. 5.

Csicsibu herceg, a japán császár fivére angol gyártmányú tank vezetését tanulmányozza.

Fokozódik az orosz-japán feszültség az Amur-folyó elfoglalt szigetei miatt

Estéiől hainalig tartó vitatkozás a moszkvai japán követ és a külügyi népbiztos helyettese között. A szovjet 40 hadihajót von össze a szigetek körül

Tokióból jelentik: Mandzsuria északkeleti határán a helyzet továbbra is feszült. Csütörtökön este a szovjet helyettes külügyi népbiztosa tiltakozást nyújtott át Sigemicu japán követnek az Amur folyón elsüllyesztett szovjet-ágyunaszád miatt. Ugyanakkor a japán nagykövet a tokiói kormány nevében jelentette be tiltakozását a két Amur-sziget elfoglalása és a szovjet ágyunaszádjainak a vitás övben való megjelenése miatt. A szovjet népbiztos és a japán követ vitatkozása reggel 3 óráig tartott.

Az egyik japán lap jelentése szerint a szovjet-kormány 40 hadihajót akar összehívni az Amur folyón.

Mint Tokióból jelentik, a japán kormány nyugodtan ítéli meg az Amur-parti orosz-japán incidens várható következményeit. Japán nem tart komolyabb bonyodalmaktól, ezért a tokiói külügy- és hadügyminisztérium részéről úgy tájékoztatták a sajtót, hogy a japán kormány békésen akarja elintézni az incidenst.

MOSZKVA FEGYVERKEZÉSI KÖLCSÖNE.

Moszkvából jelentik: Moszkvai jelentés szerint a központi végrehajtó bizottság és a népbiztosok tanácsa csütörtökön elhatározta, hogy husz év alatt lejáró kölcsönt bocsát ki. A kölcsön kamatját négy százalékban állapították meg.

TUCHACEVSZKIJ TABORNAGY ELARULÁSAÉRT RADEK TELJES KEGYELMET KAPOTT.

Varsóból jelentik: A néhány hónap előtt Moszkvában tízévi börtönre ítélt Radeket pár nap előtt szabadlábra helyezték.

Moszkvai jelentés szerint Radek a kiszabadulás után azonnal egy nagy könyv megírásába kezdett, amely foltárja a Tuchacevszkij-féle összeesküvést. A könyvben azt akarja bi-

zonyítani, hogy Tuchacevszkij már a világháborút követő lengyel-orosz háborúban elárulta a vörös hadsereget és Pilsudszky ezért győzte le az oroszokat. A szovjet nagy súlyt helyez a könyv megjelenésére, melynek fejében Radek feleségét és leányát is szabadlábra helyezték.

VALÓSÁGOS KIN

a munka, ha a legyek bosszantanak!

A legyek kétségbeejtő macacssággal támadják meg, megfosztva Önt nyugalmától és higgadságától, ami annyira nélkülözhetetlen a szellemi munkánál. Hogy megszabaduljon tőlük, szórjon FLY-TOX-ot az irodájában. FLY-TOX egy pillanat alatt megöli a legyeket!

mielőbb leküzdje a jelentégtelül múlt nehézségeket.

Newyorkból jelentik: A Wall-Streeten tartózkodóan ítélik meg a helyzetet. Egyes vélemények szerint a frank értékesítése a költségvetési egyensúly helyreállítása nélkül nem fogja meghozni a kívánt eredményt.

HÁROMSZÁZEZER SZÁLLODAIPARI MUNKÁS SZTRÁJKOL A NEGYVENÓRÁS MUNKAHÉT ERDEKÉBEN. A KORMÁNY KIBEKITI A SZEMBENÁLLÓ FELEKET.

Párizsból jelentik: Chaulemps miniszterelnök csütörtök este fogadta a szálloda-ipari alkalmazottak, majd 7 órakor a munkaadók küldöttségét. Éjszaka 10 órakor a miniszterelnökség a következő közleményt adta ki:

„A szálloda-ipari viszályra vonatkozó megbeszélések este tíz óráig tartottak. Az előterjesztett-közvetítő megoldást a munkások kiküldöttjei elfogadták, de a munkaadók képviselői elégtelennek mondták és ragaszkodtak eredeti álláspontjukhoz. Mindazonáltal a miniszterelnök sürgető kérésére, melyben rámutatott a helyzet súlyos voltára, a munkaadók kiküldöttjei beleegyeztek abba, hogy péntek reggel folytatják a tanácskozást.”

Ugy látszik, hogy az esti tanácskozásokon nagy lépést tettek a megoldás felé és remélhető, hogy a megbeszélések kielégítő eredménnyel végződnek. A kérdésben több ezer szálloda és 300 ezer főnyi szállodaipari munkás van érdekelve. A viszály a Blum-kormánytól abból az intézkedéséből keletkezett, mely behozta a 40 órás munkahét rendezését, vagyis a munkások hetenkénti két napos szünetét. A szállodaiparosok vitatják, hogy az 8 iparáguk olyan sajtósága, mely a munkásszünetet nem ismeri. Ezzel szemben a munkások álláspontja, hogy felváltással minden szállodaipari munkás javára biztosítható a két napi munkásszünet.

A világtájiállításra önző idegenforgalmat nagyon megbénítaná, ha a felek közt mihamar nem jöhet létre a béke. A munkások jelenleg sztrájkban állanak.

Anglia és Amerika tartja a Franciaországgal kötött pénzügyi egyezményt

Az angol kormány biztató távirata Párizsba. — A frank 12 százalékos értékcsökkenése az új rendelkezések első napján

Párizsból jelentik: A frank a dollár és font jegyzéséhez viszonyítva csütörtökön 12 százalékos értékcsökkenést mutatott. A különféle értékpapírok jegyzése a párizsi tőzsdén a nap folyamán eleinte lanya volt, később azonban egyensúlyba jutott.

A francia, angol és amerikai kormányok között megegyezés jött létre, mely szerint a háromhatalmi pénzügyi egyezményt továbbra is fenntartják. Megállapodtak abban is, hogy Anglia és az Egyesült Államok kormányai üzenetet intéznek Franciaországhoz, bejelentve a hármass egyezmény fenntartását és kifejtve abbeli óhajukat, hogy Franciaország mielőbb leküzdje a nehézségeket. Az angol kormány üzenete már csütörtökön nyilvánosságra is került. Sir John Simon angol kincstári kancellár a következő levelet intézte Bonnet francia pénzügyminiszterhez:

„Most, miután megkapta a felhatalmazást, a pénzügyi helyzet orvoslására, meg-

elégedéssel tekintek a hármass egyezmény alapján való további együttműködésünk felé. Egyben legőszintébb reményemet fejezem ki abban az irányban, hogy Franciaország

Chaulemps

Utijegyzetek

*
**A kálvinista város szelleme.
Tanuljunk a szászaktól**

Aiud, július hó.

E város szellemi érdeklődésének központjában ma is a református tanintézetek állanak. A várfalakkal körülvett templomok, a reájuk tekintő örhegygel, nagy idők történelméről regélnek. A református kollégium monumentális épülete, amely a századok során anynyi jeles embernek volt a bölcsője, megkopottan is áll és szeretettel öleli keblére a felnövekvő nemzedékeket. Bár vagyonának nagy részét elvesztette és sok nehézségekkel küzd manapság, mégis reméljük, hogy összpontosított intézményei, elemi és középiskolája, tanítóképzője és teológiája az egyre szaporodó állami tanintézetek mellett is megmarad továbbra is annak a kultúrerőnek, amely istenhittel, emberszeretettel és megalapozott tudást sugárzó növendékeibe, hogy népünknek hű és felkészült fiait, országunknak hasznos polgárait legyenek.

A reális és klasszikus elméleti ismeretek mellett korunk és helyzetünk parancsára tért hódítottak a gyakorlati, gazdasági ismeretek is. A mindinkább szegényedő egyházak papjai ugyanis rákényszerülnek a gyakorlati gazdálkodásra és nemcsak azért, hogy népünknek ebben is nevelői lehessenek, hanem azért is, hogy a maguk megélhetését valamiképpen biztosítsák. E megfontolás alapján helyezték ide a cluji református teológia utolsó évfolyamának növendékeit is, akik a teológiai studiumok mellett az egyik közeli községben gyakorlati gazdálkodást folytatnak.

De másfokú tanintézeteinek, rajz- és kézügyességi alkotásai is, amiket alkalmam volt megtekinteni, a gyakorlati szellem és ügyesség előretörése és eredményei mellett tanuskodnak.

Az iskolát bearanyozó némes és kőszta szellemre vet fényt egyébként ez az alábbi kis epizód:

Vendégszerető házigazdám kisfia ebéd végzetével feltűnő gondossággal gyűjtötte össze minden tányéron a cseresznyeszarakat.

— Minek az? — kérdeztem tőle.

— Gyűjlik. Mindenki minden osztályból összegyűjti és felviszi a cseresznyeszarakat. Megszáritjuk és eladjuk orvosoknak.

— És mit csináltak a pénzzel?

— Odaadjuk az árvaháznak.

Olvastam, hogy egyik budapesti főgimnázium növendékei a festőművelésű összeszedett és összegyűjtött narancshéjakat eladták. A befolyt pénzből pedig felszerelték az iskola rádióját. Az aiudi nagymúltú református kollégium híres diákjainak késő utódai a cseresznye száritott szárával az árvák könnyeit száritják fel.

Epizódjaink beszélgetés során, kisebbségi magyar ifjúságunk felkészültségéről, mentalitásáról és elhelyezkedésének nehézségéről esett szó egy kedves családi asztal mellett. A család trónörököse, aki négy esztendővel ezelőtt érettségizett, belépett apja kereskedésébe és ma képzett szakember. Ő meséli az alábbi történetet:

— Nemrégiben egy szász városkában jártam, amolyan tanulmányi kiránduláson. Tél volt és a szászok éppen valami fényes estélyt rendeztek, amelyre én is meghívást kaptam. Drága ékszerekkel díszített estélyruhás szász hölgyek és fehérplasztrosz szmokingos szász urak töltötték meg a termet. Az estélyen meleg barátságot kötöttem az egyik szász családdal és pár nap múlva tisztelő látogatásra mentem hozzájuk. Szívesen és kedvesen fogadtak. Am nagy volt a meglepetésem, amikor ama bizonyos estély egyik legtündöklőbb és legelegánsabb női résztvevőjét, a háziasszonyt, konyhai munkáktól maszatos kézzel láttam viszont és amíg elnézésemet kérte, hogy kissé rendbe hozza magát, én az udvarra mentem, az elegáns megjelenésű és pár nappal előbb még frakkban feszítő barátomat az istállóban talál-

Eredményes munkával zárult Szopos Sándor és Tóth István festőiskolája

Egy rajziskola, amely végre életerősnek bizonyult. Feltűnő tehetségek a növendékek között.

„Művészeti kulturát akarunk terjeszteni és művészetkedvelő közönséget akarunk nevelni”

Cluj. Saját tud. Amióta miniszteri rendelettel elhelyezték Transsylvania fővárosából a szepmüvészeti főiskolát, számtalan maganfőiskola kezdte meg a működését. Ezek a festőiskolák tisztavirágúak voltak, rövid és sokszor dísztelen „virágzásuk” után nyomtalanul eltűntek a feledés homályában...

A festőiskolák megszűnése oka? — talán két szomorú tennel lehet megmagyarázni. Az egyik — a súlyosabbik ok — anyagi nehézségek, amelyet a szűkös körülmények között élő kiváló festőművészeink nem tudtak áthidalni. Az anyagi nehézségek a tanítványhiányból erednek. Alig néhány vállalkozókedvű tehetséges vagy tehetségtelen műkedvelő igyekezett a festőművészet rejtelmeibe hivatásos vezető útmutatásai alapján behatolni. A tanítványok jórésze szegénysorsú, akik a végső lehetőségig leszállított tandíjat sem tudták megfizetni. A jobb anyagi viszonyok között élő tanítványok inkább a timisoarai festőiskolába iratkoztak vagy külföldi mestereknél végezték tanulmányaikat.

A másik ok: sokszor illetéktelenek nevezték ki magukat „tanárnak”, — akik legtöbb esetben szintén rászorultak némi oktatásra. Ezek az „iskolák” — azt hisszük, hogy ez nem véletlen, — sokkal hamarabb múltak ki az árnyékvilágból.

Eredményes, komoly munkáról beszél Szopos Sándor és Tóth István festőiskolájának kiállításán.

A fentebb említett tények után örömmel állapíthatjuk meg, hogy a gombamódra szaporodó festőiskolák közül egy életerősnek bizonyult. Nyugodt lelkiismerettel örvendezhetünk, mert a festőiskola vezetői kiváló festőművészek és emellett — kitűnő pedagógusok. Szopos Sándor és Tóth István ezelőtt két esztendővel nyitotta meg rajzintézetét. Sok nehézséggel küzdve, kitartással és nagy szeretettel munkálkodtak, hogy elkerüljék a maganfőiskolák végétét, — a végelgyengülésben való kinszenvedést. Most már aggodalom nélkül állapíthatjuk meg, hogy a két kiváló festő és pedagógus kiállította a tűzpróbát. A rajzintézetük csaknem negyven tanítvány látogatja, akik egy év alatt barmulatos előrehaladást tanúsítottak.

A Szopos—Tóth rajzintézetének évvégi növendékkiállításán most zárult be az unitárius főgimnázium rajztermében. Közel félezer rajzzal bizonyították a tanítványok fáradhatatlan szorgalmukat és bontakozó tehetségüket. Iparművészeti tervek, plakátok, csendéleti rajzok és festmények, olajtanulmányok, színes tájképvázlatok, látványos rajzok, színes, ceruzával és színes krétarajzokkal tették a kiállítás anyagát változatosabbá. A növendékek munkái bizonyítják a rajzintézetek rajzpedagógiai tervezésességét. A negyedik elemista kislecénynek bimbózó tehetségét, az érettségizett fiatal festőművevények csiszoló tudását és művészi biztonságot láthatjuk a kiállításon.

Egyre fokozódik a növendékek érdeklődése.

A kiállítás anyagát megtekintve feltűnt Csányi József, akitől az avatáson is azonnal megállapíthatja, hogy a tehetség szép ígéret. — jó irányítás mellett kiváló művész lehet. Kíváncsian várjuk és figyeljük kibontakozását...

Munkatársunk a kiállítás anyagának megtekintése közben beszélgetést folytatott Szopos Sándor festőművésszel, aki röviden felvázolta — mint rajzpedagógus — a célt:

— ... ahol felgyűrt nadrágszárral és ingujjal az almot vasvillázta.

— Hányszor jönnek be a boltba volt tanulóitársaim — fejezte be elbeszélését a fiatal ember, — akik ma egyetemen tanulnak, vagy talán már végeztek is és érzem, látom, hogy bizonyos lenézéssel tekintenek reám, aki őket mint „kereskedő segéd” szolgálom ki a pult mögül.

Ime ezzel szemben a szászok mentalitása, munkavállaló kedve, ambíciója és egészséges életrevalósága.

— E rajzintézet második évi fennállása mutatja, hogy a cél, amelyet kitűztünk magunk elé, — a művészeti kultúra általánosítását, — nem elérhetetlen. A növendékek érdeklődése folyton fokozódik, bizonyíték erre, hogy a tanítványaink száma állandóan nő. A tehetség, amelynek útmutatóra van szüksége, nem tévelyeghet magányosan, tanácstalanul. A heti négy órai rajz és ezzel kapcsolatos korrekció támogatja és bontogatja a jelentkező tehetséget. Utat mutatunk a helyes szemléletre, művészi látásra, amely nélkül nincs előrehaladás. Természetszemléletünk mentes minden izmustól. Nem is szándéka e rajzintézetnek, hogy mindjárt művészt faragjon a növendékből. A kiképzés alapja — minden időben — a természet helyes, mondjuk tárgyilagos megfigyelése és annak hű visszaadásában rejlik. Az első követelmény eleinte csupán a leíró, informatív rajzolás. Ha nem így indul a kezdő, eljön az idő, amikor a legegyszerűbb dolgokon fennakad. Az akadály legyőzhetlensége kedvét szegi a tanulóknak és a máskülönbben tehetséges növendék örökre elveszett...

— Azonban a jó és helyes rajzkultusz, az önkritikának nevelése helyes irányba tereli a tehetséget. — Ebben rejlik egy ilyen rajzintézet értéke és hasznossága. A tanítványoknak — különösen eleinte, — sok nehézséggel kell megküzdeni. A kétségtelenül tehetségtelen elmarad, — de az igazi tehetség kitart. Kétségbeesik, esetleg küzd, vergődik és e komoly munkával tőri magát előre. Az eredmény feltétlenül jelentkezik.

Minden növendékemről érdemes volna név szerint is beszélni, de egy riport keretében ez szinte képtelenség. Nem nagyképszerűsítés, ha a látogatóink megjegyzéseit idézzük; a tavalyinál sokkal értékesebb ez évvégi eredmény. Mi, a tanárok is ezen a véleményen vagyunk.

Égészséges látásra nevelünk.

— Remélhetőleg a jövő esztendőben is fenn tartják e rajzintézetet?

— Igen, ez a célunk. A rendszeres munka.

— Nehézségek?

— Azt hiszem végleg elsímultak. Köszönetet kell mondanunk az unitárius főgimnázium igazgatóságának, hogy díjazás ellenében a rajztermet rendelkezésünkre bocsátotta és erkölcsileg is támogat.

— Mikor kezdődik az új tanfolyam?

— A napilapokban közölni fogjuk a tanfolyam kezdetét. Megragadom az alkalmat, hogy a sajtó munkásainak is hálánkat fejezzük ki a jóindulatú, megértő támogatásért és az ügyünk iránti érdeklődésért.

— Munkatérvek a jövőben?...

— A jövőről egyelőre annyit, hogy tervbe vettük az őszi tájképfestést és rajzolást is. A múltban csak tavasszal mentünk ki a szabad természetbe. Anatómiai ismeretekkel is gazdagítjuk növendékeinket, természetesen egy kiváló orvos segítségével. E téren is pótolni akarjuk a hiányokat.

— Befelejésképpen mit közöljünk?

— Ismételtlen kihangsúlyozzuk: **égészséges látásra nevelünk.** Művészeti kulturát akarunk terjeszteni, művészetet kedvelőket akarunk nevelni. Az eredmény jövőben fog mutatkozni... **Mesterség** belső készséget szerezhet a tanítvány, még akkor is, ha csak művelő és nem alkotó lesz. Még valamit: az ügyes rajzolás kenyérkereseti lehetőség.

(—ky)

A mi érettségizett vagy főiskolás fiaink nagy része bizony kellemtlenül és ízetlenül nyúl a kasza és a vasvilla, vagy a szerszámok után, ha nagyritkán hazavetődve, övéinek segítségére kellene lennie. Igen helytelenül úgy véli, hogy folt esik szellemi rangfokozatán vagy szégyelnievaló, ha ipari, kereskedelmi, de különösen paraszti munkában segédkezik.

Ezt a mentalitást minden eszközzel, de különösen jó példamutatással kell leküzdeni. Tanuljunk a szászoktól!

VÁRADY ISTVÁN.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Közíratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Kevesebb felhőzet és csapadék, a hőmérséklet lassan emelkedik.

Zürichi zárlet. Párizs 16.77, London 21.61, Newyork 437.25, Brüsszel 73.60, Milánó 23, Amsterdam 240.30, Berlin 175.30, Bécs — schilling 81.90, Prága 15.25, Belgrád 10, Bucuresz 325.

Az egyetem orvoskara is tiltakozik az új cluji járványkórháznak a folyó felső folyásánál való felépítése ellen. Saját tud. Napokkal ezelőtt történt, hogy az illetékes körök nyilvánosságra hozták az új járványkórház létesítésének tervét. A hír általános megdöbbenést keltett, mert az új járványkórház szinte a város szívében, a Sétány mellett lévő Grigorescu-uton akarják felépíteni. A közegészségügyi minisztérium terve ellen általános volt a tiltakozás. Társadalmi egyesületek mozdultak meg, hogy az új 300 ágyas járványkórház a megjelölt helyen való felépítését megakadályozzák. A környék lakói a Háztulajdonosok Szövetsége útján jelentést tettek a tiltakozásukat. Az „Actiunea Patriotica” többségi társadalmi egyesület is kérte a terv elvetését. Legutóbb az egyetem orvosi kara dr. Mihail professzor elnöklétével megbeszélést tartott, amelyen szintén elhatározták, hogy óvatossággal a terv megvalósítása ellen. Az egyetemi orvoskar álláspontja szerint az új járványkórházat valahol a Somes alsó folyásánál kell felépíteni, csak így akadályozható meg az esetleges járványos betegségek gyors továbbterjedési lehetősége. A Grigorescu-utu telek a Somes felső folyásánál van, így teljesen alkalmatlan az új járványkórház felépítésére.

A mediási magyar „szénátus” új vezetőséget választott. Medias. Saját tud. A város magyarsága a napokban tartotta szénátusi testületének tisztújító közgyűlését. (A „szénátus” a városi magyar társadalom szomszédsági összefogásának egyik alakulata; mely a magyarság közös társadalmi és gazdasági ügyei felől határoz.) A közgyűlést Széll Géza városi tanácsos, a „szénátus” elnöke nyitotta meg és megnyitójában rámutatott a szénátusi intézmény nagy jelentőségére. Ezután az elnök felolvasta a „Magyar nap” elszámolását és hálás szavakkal emlékezett meg mindazokról, akik bármilyen formában közreműködtek a „Magyar nap” sikeréért. A fennmaradó tiszta jövedelemből Bakó Lajos, a Polgári Kör elnökének kérésére és Nagy Sándor alpolgármester indítványára 2500 lei szavaztak meg a Polgári Körnek, hogy a Magyar Dalárdát elvihesse a Sighisoarai tartandó Petőfi-ünnepélyre. Bakó Lajos hálás szavakkal mondott köszönetet az adományért. Ezután megválasztották az új tisztikart. Elnöknek egyhangulag Széll Gézát választották meg. Alnök lett Fülöp Mózes, titkár pedig Kajlik Sándor. Több napirenden szereplő kérdés tárgyalása után a szénátus gyűlése véget ért.

Hírek a fűlégáztól. Dicsosannmartin. Saját tud. A Nitrogéngyár igazgatósága nagyszabású építkezésbe kezdett. Hír szerint a régi gyár mellett két új gyár fog felépülni. Ezzel szemben az igazgatóság 14 kisebbségi tisztviselőnek mondott fel július elsején. — A sighisoarai Magyar Kaszinó ifjusági szakosztálya nagy áldozatok árán gazdagon felszerelt könyvtárat szerzett be. A könyvtárt a napokban nyitották meg. — A tarpana-marei esküdtészek befejezte nyári ülészákat. A perek nagyrészt a következő ülészakra halasztották, csupán két ügyben hirdettek ítéletet. Kovács-Kiss József nevű rablójelölt cigányt 10 évi fegyházra ítélték, míg Ciorogan Viktor apagyilkos cigányt háromévi fegyházal sújtották.

Egymást érik a betörések Careiben. Saját tud. A rendőrségre az utóbbi napokban két betörésről érkezett jelentés. Áron Mór kereskedő raktárából ismeretlen tettesek egy mész gyapjút loptak el, míg a Jakab nővérek őrizetlenül hagyott lakásából több télikabátot és egyéb értékes ruhamegüt vittek magukkal. A rendőrség mindkét ügyben megindította a nyomozást.

A Magyar Párt gyűlése Tileagdon. A Magyar Párt bihormegyei tagozata vasárnap délelőtt 11 órakor Tileagdon propaganda-gyűlést tart a folyó hó 20-án tartandó megyei tanácsválasztás tárgyában.

Elvi jelentőségű döntést hozott a Semmitőszék egy elbocsájtott gimnáziumi tanár ügyében. Bucurestiből jelentik: A lugoji német gimnázium igazgatója, Burger József tanár 1935 aug. havában megbukott a középiskolai tanárok részére tartott nyelvvizsgán. A közoktatásügyi minisztérium Burger igazgatót november 15-iki hatállyal elbocsátotta állásából, anélkül, hogy nyugdíjgnyét megállapította volna. Burger tanár a minisztérium döntése ellen közigazgatási keresettel élt a timisoarai Táblánál. A múlt évben tartott tárgyaláson Burger képviselőben Fehér Kristóf dr. ügyvéd törvénytelennek minősítette az elbocsátó határozatot, de a nyelvvizsgát is. A közoktatásügyi törvény ugyanis kimondja, hogy a tantestület ama tagját, aki a szokásos tanfelügyelői elemlőrzések során kielégítő felkészültségről tett tanúságot, nem lehet tudását illetően semmiféle utólagos vizsgára kényszeríteni. Burger ellenőrzési jegyei kifogástalanok voltak és így nem lett volna köteles nyelvvizsgára jelentkezni. A benyújtott bizonyítékok alapján a Tábla ezt az érvelést elfogadta, megsemmisítette a közoktatásügyi minisztérium elbocsátó határozatát és ítéletében elrendelte, hogy a tanügyi hatóságok azonnali hatállyal helyezték vissza állásába az elbocsátott iskolai igazgatót. A Tábla ítélete ellen a közoktatásügyi minisztérium a Semmitőszékhez jelentett be fellebbezést és kérte Burger elbocsátásának jogerőre való emelését. A Semmitőszék tegnap foglalkozott az ügyvel és a becsatolt iratok alapján megállapította, hogy a Tábla döntése jogi szempontból helyes volt és elutasította a közoktatásügyi minisztérium semmizéjű panaszát, egyben pedig most már jogerősen elrendelte Burger állásába való visszahelyezését. Döntésében kimondta a Semmitőszék, hogy a tantestület ama tagját, aki felkészültségét már több ízben bebizonyította a szokásos ellenőrzések folyamán, nem lehet nyelvvizsgára kötelezni. A Semmitőszék döntése természetesen elvi jelentőségű és így számtalan hasonló közigazgatási perben ad utmutatást az alsófoku bíróságoknak.

CAREIBEN NEM VALTOZOTT AZ ÜZLETEK ZÁRÓRÁJA. Saját tud. A carei kereskedők — alkalmazottaikkal megegyezve — kérték az oradeai munkafelügyelőséget, hogy a városban hagyják meg a régi zárórákat. A munkafelügyelőség a munkaadók és alkalmazottak közös kérését teljesítette. Így Careiben a kereskedők a régi zárórendelet alapján nyithatják és zárhatják üzleteiket.

Az ötös csoportokból átlag ketten-hárman mennek át az érettségi szóbeli vizsgálatokon

Téves volt a Capitala értesülése az írásbeli eredményéről?

Oradea. Saját tud. A szóbeli érettségi vizsgálatok szerdán délelőtt a városban működő mindkét bizottság előtt megkezdődtek. A Gojdu liceumi bizottság előtt eddig a következők tettek le sikeresen az érettségi: *Abraham István, Drács Eva, Orosz Dénes, Ilea György, Ristache Miklós, Weisz Ervin, Roventa Barbu, Balan Miron, Ciupe Agoston, Filip Leontin, Homopola Tibor, Marcia Jeronim, Mitrescu Rémus, Popovici György, Teusan Demeter, Berger Béla, Blum László, Farkas Sándor.* A felsoroltak részben simleuli, részben beiusi, míg az utolsó három az oradeai zsidó liceum növendékei. A zalauai Wesselényi növendékei az Oltea Doamnei bizottság előtt vizsgáltak. Kilencen kerültek szóbelire, akik közül mindössze egy növendék végzett sikerrel.

Tegnap számunkban fenntartással közöltük a Capitala értesüléseit, amely szerint 74 százalékos a bukási arány az írásbeli érettsé-

gin. Ezzel szemben — legalább is Transsylvaniaiában — az írásbeli érettségi eredményei, ha nem is kielégítőek, de jobbak az elmúlt évinél. A szóbelire jutottak közül még sokan elbuknak. Az oradeai bizottság előtt például ötös csoportokban vizsgáznak és minden csoportból legfeljebb hárman mennek át. Kettő rendszeresen elbukik. Az érettségi vizsgálatok végleges bukási arányszáma így valószínűleg nagyobb lesz, mint 50 százalék.

**SZÁZHUSZONHAT JELENTKEZŐ KÖZÜL
KILENCGYENNEGY TANULÓNAK SIKERÜLT
AZ ÍRÁSBELI ODORHEIUN**

Saját tud. Az odorheui érettségizetelő bizottságnál, ahol az odorheui, mercuria-ciuai, gheorgheni, I. G. Ducai, sighisoarai és mediási középiskolák növendékei vizsgáznak, szerdán este hirdették ki az eredményeket. Az eredmény jónak mondható, amennyiben 126 jelölt közül 94 jelöltnek sikerült az írásbeli

GYÓGYFÜRDŐK METROPOLISZA

3 hetes pousalkura Budapestén

Vizummentes beutazás Magyarországra, 50 %-os kedvezmény a MÁV vonalain. Gyógy- szállodai lakás, teljes ellátás, illetékek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, kórház- járatok és további árengedmények. Leiben fizethetők sz.

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat összes irodáiban. — Oradeán: Europa Banca Dacia, Bul. Reg. Ferdinand 9.

THURY KLÁRI MENYASSZONY. Oradea. Saját tud. Kedves és meleg ünnepe volt tegnap a Thury-családnak. Dr. Thury Kálmán református egyházkerületi főgondnok, a Magyar Párt országos alelnöke tegnap ülte 66-ik születésnapját, amelyet szűkebb családi körben ünnepeltek meg. Ennek a születésnapjára ünnepségnek azonban most különös színt és jelentőséget adott az, hogy a születésnapjára ünnep egy másik kedves és hangulatos családi eseménnyel jött össze: dr. Thury Kálmán feltűnése tekintve lapszerkesztő és az olasz állami sajtóhivatal komoly karrier előtt álló tisztviselője. A szép Thury Klári tehát — akit lovag Gastone Madori az olaszországi szabadegyetemem ismert meg, — olasz honpolgár és firenzei lakos lesz. Noha fájjaljuk Thury Klári távozását, aki külföldi tanulmányait végezve az utóbbi időben már egyre ritkábban látogatott haza, e kellemes, feltűnést keltő társadalmi hír nyomán mi is őszinte örömmel kívánunk neki sok szerencsét és boldog életet.

* **Amióta a Togat-tablettát ismerem, nem félek semmiféle meghűléstől (gripától). Főfájásnál, torokfájásnál, rosszindulatú idegzsábnál csakis a Togat segít arjtam. Előírás szerint bevéve, azonnal elmúlnak a fájdalmak. Togat bevétele után nagyszerűen alszom.**

Ismételten alaptalanul vádoltak meg egy lelkipásztort. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Timar Sándor frumosa plébánost, az ardealszerte ismert kiváló missziós hitszónokot csütörtökön reggel a csendőrsre idézték és közölték vele, hogy feljelentés történt ellene „román nemzeti viselet elleni izgatás” miatt. A plébános azzal követte volna el ezt a büntetőtörvénykönyvből sem ismert bűncselekményt, a feljelentés szerint, hogy arra kérte az állami iskolai tanítónót az iskolás gyermekek útján, későbbben előszóval is: ne öltöztesse fel az iskolás leánygyermeket román fiú ruhába, mert ez a leánygyermek erkölcsi felfogását rontja, hanem, ha már ez szokás, öltöztesse a leánykakat leány- és a fiukat fiúruhába. Jegyzőkönyvet a csendőrség a tanuként beidézt „gyermek-tanuk”, valamint a tanítónó és a szülők vallomását is, felvette a plébános védekezését s azzal együtt bekísérték az ügyészségre. Itt Mihuta ügyész rövid percek alatt meggyőződött arról, hogy a „vádaskodás” alaptalan, bűncselekmény nem forog fenn és a legudvariasabb bánásmód mellett azonnal elbocsátotta az alaptalanul megvádolt lelkipásztort.

ÖRVENDES SZAPORODÁS INDULT MEG CIUCMEGYÉBEN A SZÜLETÉSEK TEKINTETÉBEN. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Aggódva figyelték illetékesek visszamenőleg pár éve, hogy a születési arányszám némely községben katasztrófálisan megcsappant. Lelkes papjainknak, tanítóinknak, népnevelőinknek lehet köszönni, hogy még idejében rámutattak erre az aggasztó tünetre és most már a legtöbb községben örvendetesen megindult a gyermekszaporodás, csökkent a gyermekhaladóság. Két hét alatt három ikerpár született csak a szomszédos Sumuleu és Soimeni községben. Orbán Ernő gazdálkodó, Fodor Pál mérnök, birtokosnak majdnem egy hét alatt született Sumuleu községben ikerpáruk és mindkettő fiú. Soimeni községben Orbán István feleségének született ikergyermek: szintén két egészséges fiú. Két hét alatt tehát hat fiú. Megemlítsre érdemes szintén, hogy Mercurea-Ciuc városban is igen kedvező a születési statisztika.

KIGYULLADT ÉS ÖT UTASÁVAL A LEVEGŐBEN ELÉGETT EGY FRANCIA REPÜLŐGÉP Párizsból jelentik: A lotharingiai határvidéken egy hatalmas katonai repülőgép, melyen két tiszt és három altiszt foglalt helyet, gyakorlati közben Saarburg közelében egy heggyoldalnak repült. A repülőgép kigyulladt és öt utasa még a levegőben elégett.

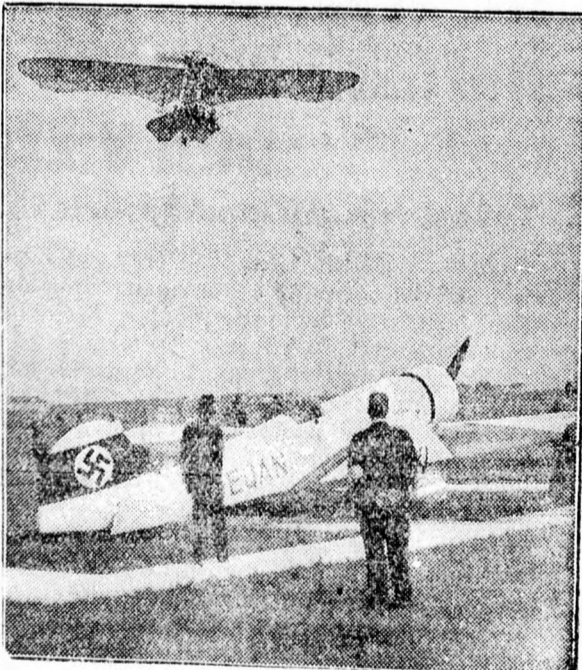
Satumarei híradó. Saját tud. Berger Salamonné gyujtogatás gyaruával került csütörtökön a satumarei ügyészségre. A fiatal asszony Támaia községbe való, ahol évekig békességben élt férjével, aki kocsmájában keresi meg a mindennapi kenyeret. A családi harmoniát a fiatal asszony leánytestvére bontotta meg, aki, miután hozzájuk költözött, foglalkozni kezdett sógorával és fogadta ennek udvarlását. Tegnap Bergerné férjére és testvére gyujtotta az istállót. A bűnösök csak életük veszélyeztetésével tudtak a tangékből kimenekülni. Bergerné egyelőre tagad és az állítja, hogy véletlenül fogott tüzet az épület. — Lazár József berintai kereskedő feljelentést tett Markovics Béla nevű ismerőse ellen, aki míg ő a mezőn dolgozott, lakásából az ébiakon keresztül — állítólag — hétezer lejt értékű ruhafelét lopott. A csendőrség körözi a betörőt. — Satumaren veszettkutya garázdálkodott. Megmari két cigányt és egy inasgyereket, akiket bentaltak a cluji Pasteur-intézetbe. — A rendőrséget újra gyermekeltűnés foglalkoztatja. Ruzsella Gyula gazdálkodó jelentette, hogy 13 éves Mária nevű leánya, édesanyja dorzálása után elszaladt hazulról a azóta színét sem látták. A dorzálásra az adott okot, hogy a kislány, aki tejet hozott a belvárosba, nem tudott elszámolni a pénzzel és csak késő délután került haza. Otthon megdorgálták, mire kirohant az utcára és azóta nem tért vissza. A rokonoknál sem találták. Nincs kizárva, hogy öngyilkosságot követett el. — A városi gazdálkodás, mint már jelentettük, a személtelések háromszorosára való felemelésével akart kétmillió többletbevételhez jutni. A háztulajdonosok tömegesen megfellebbezték a kivetést; a tanács azonban elutasító határozatot hozott, mire az érdekeltek a törvényszékhez folyamodtak. Csütörtökön a bíróság a fellebbezéseket elfogadta és utasította a várost, hogy a kivetéseket újra eszközölje, de csak a kilátásba helyezett munka arányában. — Stecz Antal, a Phönix játékos feljelentést tett a bányavárosi rendőrségen testvérhátija: Stecz István és ennek barátja, Lazarovits Valér ellen, akik állítólag ötezer lejt loptak el a szobájából. A nyomozás folyik.

* **Agy- és szívérelmeszedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését elősegíti és kielégítő emésztést hoz létre. Az orvosok ajánlják**

UGYANAZ A LÓ AGYONRUGTA A GYERMEKET ÉS LERUGTA AZ APÁT AKI HALÁLAL VIVÓDIK. Satu-Mare. Saját tud. Két hónappal ezelőtt beszámoltunk arról a megrendítő halálos szerencsétlenségről, amelynek Szabó András fuvaros hasonnevű hétéves kisfia lett az áldozata. A fuvaros kétlovas szekeren homokot szállított be az egyik cipészmeister udvarára. Amíg kirakódott, a kisfiú a fűre heveredve játszadozott. Az egyik ló, talán légyesípéstől megbokrosodva, fejberugta a hétéves gyermeket, akit apja karján vitt be a közeli kórházba, ahol rövid kilődés után kiszervezett. Most hasonló sors érte az édesapát is. Szabó hátulról annak a lónak a közelségébe került, amely két hónapja a fiát rugta agyon. Az állat nagyotnyerítve gazdája felé rugott, akit olyan szerencsétlenül ért a rugás, hogy a mentők eszméletlen állapotban szállították be a kórházba. A rugás ereje leszakította fél arcát és agyrázkódást okozott. A szerencsétlen fuvaros állapota válságos.

Régi magyar történelmi képeket árvez Szatu-Mare városa. Saját tud. A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy tekintettel szorult pénzügyi helyzetére, árverésen eladja a város birtokában levő magyar történelmi arcképeket, számszerint nyolcat. Az árverést július 5-ére tűzték ki. A kalapács alá kerülő képek között van Ferenc József művészi festményű arcképe, amit Goth Móríc neves festőművész készített, Rákóczi Ferenc arcképe és még hat szintén értékes festmény. A város szakértő bizottsággal megállapította a festmények értékét. A bizottság becselése szerint az arcképek 490 ezer lejt érnek. Satu-Maren úgy hiszik, hogy a magyar állam lépéseket fog tenni a képek megvásárlására.

Felmentettek egy alaptalanul megvádolt tanárnót. Timișoara. Saját tud. Neusinger Zelmá resitai tanárnót, az ottani leánygimnázium igazgatója feljelentette, hogy a földrajzórán a román államot és nemzetet sértő kijelentést tett. Az oravitai törvényszék foglalkozott az ügygel és a tanárnót tanítványait is kihallgatta. Ezeknek nagyrésze nem hallotta a kifogásokat kijelentést, kisebb része pedig a tanárnót ellen vallott, bár nem őszehangzóan. A törvényszék kéthavi börtönre ítélte a tanárnót. Fellebbezése folytán a timișoarai Tábla foglalkozott most ezzel az ügygel. A tanárnó itt kijelentette, hogy a hivatalos tankönyv szövegéhez tartotta magát és Románia háboru utáni határaitól szólván, teljesen szösz szerint a tankönyv szövegét mondotta és csak rosszakaratulag, a szavak hasonlósága miatt foghatták rá, hogy a „si-a marit granitele” kifejezést másként mondta volna. Az a másik szó bizonyára mélyen sértő lett volna az államra és a román nemzetre nézve. A védelem azt is kihangsúlyozta, hogy egy régebbi igazgató választás alkalmával tanusított állásfoglalása miatt akartak tulajdonképpen bosszút állni a tanárnót. A tábla most hirdette ki az ítéletet és a tanárnót bizonyítékok hiányában felmentette a vád alól.

Repülőnap a tempelhofi repülőtéren.

A tempelhofi repülőtéren nagyszabású repülőnapot tartottak. Képünk az 1910-ben készült német monoplán ábrázolja, amint elrepül a legmodernebb kis repülőgép fölött.

SPORTHIREK

ÖSSZEÁLLÍTOTTA A BALTI TURÁRA INDULÓ LABDARUGÓ VÁLOGATOTTAT. Bucurestiből jelentik: A szerdai kondíció edzés után összeállították a vasárnap Lodzban Lengyelország ellen játszó csapatot: David — Bürger, Sfera — Vintila, Juhász, Rafinszky — Moldoveanu, Kovács, Barátky, Bodola, Bogdan. Tartalékok: Pavlovici kapus, Bulybás hávéd. A szövetségnek sikerült elintéznie a játékosok szabadságügyeit. Bodola, Barátky, Vintila és Rafinszky, akik fáradságukra hivatkoztak, felmentést kaptak a balti portya további mérkőzése alól. Ők tehát Lodzból visszatérnek Bucurestibe. Albu hat év óta először nem került be a válogatottba! A válogatóbizottság Sepit is Bucurestibe rendelte. A balti portyán a következő csapat játszik: Pavlovici — Felecan, Bulybás — Vintila, Rasinaru, Brandabura, — Moldovan, Kovács, Sepi, Ploesteanu, Bogdan. A lodzi mérkőzésen a szövetség ajándékkal kedveskedik Bodolának, aki 35-ik válogatott mérkőzését játsza. A válogatott csapat tegnap reggel elutazott Bucurestiből.

Cramm és Budge került a férfi egyes döntőjébe. Wimbledonból jelentik: A tenisz bajnokságok férfi egyesének középdöntőit a következő eredménnyel játszották le: Budge amerikai — Parker amerikai 2:6, 6:4, 6:4, 6:1. Cramm német — Austin angol 8:6, 6:3, 12:14, 6:1. A döntőben tehát Cramm és Budge játszik. Egyéb eredmények: Női egyes: Jedrejovszka lengyel — Marble USA 8:6, 6:2. Round angol — Mathieu francia 6:4, 6:0. A győztesek játszik a döntő. Férfi páros: Makó, Budge USA — Bromwich, Sproule ausztrálok 6:2, 7:5, 6:8, 6:2. Cramm, Henkel német — Hare Wilde angol 6:4, 4:6, 6:4, 7:5.

BEKULDOTT HIREK

Volk Mihály kanonok aranymiséje

Timișoara. Saját tud. Péter és Pál napján ülte meg Volk Mihály c. kanonok, nyugalmazott periami plébános, félszázados papi jubileumát. Volk kanonok Carpinis községből származik és hogy az elmúlt esztendőben nyugállományba került, szülőhelyére költözött és ott telepedett le. Ott is tartotta most aranymiséjét: ugyanabban a templomban, amelyben ötven évvel ezelőtt első szentmiséjét mutatta be. Volk Mihály ötven éves papi működése alatt nagy és eredményes munkát fejtett ki. Többek közt vezetője volt az Emmericanum-finevelőnek, majd éveken át igazgatója a papnevelőnek. Ezután Bacován, majd Periamon volt plébános. Carpinis lakossága nagy ünnepséget rendezett most jubileuma alkalmával. Az ünnep előestéjén lampionos szertartással köszöntötte a lakosság a jubiláns papot, akit Hoffmann Mátyás dr. orvos üdvözölt a község nevében, a tanulóifjúság pedig aranykalászból font koszorút nyújtott át a jubilánsnak. Másnap az egész lakosság körmenetben jelent meg a jubiláns házában. Olajos József prelátnak-kanonok köszöntötte itt Volk Mihályt, akit aztán processzióval kísérték a templomba. A jubiláns aranymiséjét mondotta, miután Olajos prelátnak, maga is aranymisés pap, a manuduktori tisztet látta el. Kilián József carpiniei esperes-plébános nagyszabású ünnepi szentbeszédet mondott és a papi munkára és annak eredményeire utalt. Az aranymisén megjelent a környékbeli papság is, Unterreiner József c. kanonok, biledi főesperes-plébános, Kurcsics Gábor, Funk Ferenc, Márki Ferenc és Pflug János plébánosok. A jubiláns áldást adott, lakásán pedig felkeresték a különböző testületek és egyesületek képviselői. A jubileumi ünnepség igen bensőséges és lélekemelő volt. A rendezést Kilián esperes-plébános vezette, aki mindenképpen azon volt, hogy az ünnep valóban méltó legyen a jelentőségéhez.

A TG-MURESI KAT. IFJUSÁGI ÉNEK-KAR HANGVERSENYE MERCUREA-CIUCON. Saját tud. A tg-muresi kat. ifjúsági énekkar, mely Nagy István ének- és zenetanár vezényletével első díjat nyert a brasovi kat. nagygyűlésen rendezett egyházi énekversenyn, hazatértében Mercurea-Ciuc, a kat. főgimnázium tornatermében, nagy és hálás közönség előtt hangversenyt adott szerda este. Nagy István, aki a város szülötte, énekkarával megérdemelt sikert aratott. Örömmel állapította meg a közönség, hogy mindenben beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Igazán vérbeli művészből, aki nagyszerű tehetségével szolgálja a dal- és zenekultúra ügyét.

Jogerőre emelkedett a banatiméregkeverők életfogytiglani büntetése

Timisoara. Saját tud. Neukomm Mária és Bittenbinder Erzsébet mehalakülvárosi asszonyok méregkeverési bűnpöre nagy izgalmat és szenzációt keltett néhány hónappal ezelőtt. A két asszonyt a törvényszék ötszörös gyilkosság, két gyilkossági kísérlet és lopás címén életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte és az ítéletet a királyi tábla is megerősítette. A Semmítőszék most foglalkozott a bűnüggyel és ugyancsak megerősítette az életfogytiglani ítéletet. A két asszony életfogytiglanra szóló ítélete tehát jogerőre emelkedett. Legközelebb Misisleára szállítják őket, ahol megkezdik büntetésüket.

Közyűlést tartott Ciucmegye tanácsa

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Dr. Ojetea Valér megyefőnök csütörtökre hívta össze a megyei tanács ezidei előrendes közgyűlését. A közgyűlést dr. Pitner Árpád elnök nyitotta meg, mely után a múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása következett. Ennek elfogadása után az 1937-38. évi költségvetés módosítását hagyta jóvá a tanács, ahogyan azt előzőleg a megyei választmány elfogadta, majd az 1936-1937. évi megyei számadás elfogadására került sor. Ezekben a számadásokban megtakarításként majdnem kétfélszáz lei szerepel, amely helyes gazdasági és vagyoni jogi közgazgatásra mutat.

A vármegyei gőzgéptulajdonosok azon kérését, mely szerint engedje meg a tanács a községi beltelkeken, bent a falvakban való cséplést, a tanács hivatkozva az új tűzrendészeti szabályrendeletre, elutasította.

A következő pontja a tárgysorozatnak dr. Ojetea Valér megyefőnök beszámolója volt az elmúlt év közigazgatási tevékenységéről. Tekintettel arra, hogy a beszámoló érdekes tükörképe a megye mai egész életének, amely tanulságos és megiszivlelendő adatokat tartalmaz, erről külön cikk keretében számolunk be olvasóinknak következő híradásunkban.

A megyefőnöki jelentés elfogadása után a sorsolással kiesett megyei tanácsosok helyébe választott tizenkét tag igazolása következett. A közgyűlést eddig vezető dr. Pitner Árpád elnök ekkor, megköszönve a bizalmat, bejelentette, hogy maga és az egész tisztikar nevében lemond a tisztségéről, miután megbízatásuk az új törvény intézkedése folytán lejárt. Az elnöki széket dr. Nagy Jenő korelnök foglalja el. A következő magyar tanácsosok választását igazolta a közgyűlés: dr. Abrahám József, dr. László Dezső, dr. Nagy Jenő, dr. Kolombán József, dr. Márton András és dr. Máthé László. Román pártokból igazoltattak: dr. Dancu Nicolae, dr. Vasu Alexandru, Teodor Anastasiu, Vlad Izidor, Markus Bermann, dr. Mera Anton. Az új tanácsosok eskütétele után a különböző szakbizottságok megalakítása következett. A közigazgatási, pénzügyi és ellenőrzési bizottság tagjai lettek: Vlad Izidor, dr. Gaál Endre, dr. Kolombán József, Koczka Béla és Koligovszky Ioan. Közmunkák bizottságába beválasztottak: dr. Dancu Nicolae, dr. Vasu Alexandru, dr. Nagy Jenő, dr. Abrahám József és dr. Márton András. Gazdasági bizottságba kerültek: dr. László Dezső, dr. Máthé László, Bányász Sándor, dr. Debu Ilarie és Bermann Markus. A közoktatási és vallásügyi bizottságba: dr. Pitner Árpád, Saass Antal, Antal Áron, György Gábor és Teodor Anastasiu. Az egészségügyi bizottságba: dr. Eugen Poienariu, dr. Mera Anton, Balázs Ferenc és Szakács Balázs.

Az öt bizottság megalakítása után elnökválasztás kapcsán ismét elnök lett dr. Pitner Árpád, alelnökök: dr. Debu Ilarie és dr. Dancu Nicolae. Jegyzők lettek: Antal Áron és dr. Mera Anton. Chestorok lettek: dr. Máthé László és Koligovszky Ioan. Az öttagot számláló számadásvizsgáló bizottságba kerültek: dr. Gaál Endre, Teodor Anastasiu, Bermann Marcus, dr. Nagy Jenő és dr. Kolombán József.

A vármegyei választmány hatáskörére történt határozathozatal után, az indítványok során dr. Abrahám József ügyvéd terjesztett elő közérdekű sérelmeket és panaszokat rendészeti, iskola- és vallásügyi, valamint gazdasági ügyekben, melyekre dr. Ojetea megyefőnök orvoslást ígért.

Ha az ETHYL-UNIREA KÉKBENZINT részesíti előnyben, gazdaságosabb üzemanyagot vásárol

Lehet hogy csodálkozik, ha a fenti állítást olvassa, mert köztudomású, hogy az Ethyl-Unirea kékbenzin 50 banival drágább, mint egy liter közönséges benzin. Mégis fenti állításunk tökéletesen igaz és magyarázata igen egyszerű:

Az Ethyl-Unirea kékbenzin több kilométert ad literenként, tehát nemcsak fedezi a különbséget, de még jelentékeny megtakarítást is jelent.

A literenkénti 50 banival magasabb ár csak látszólagos, ha a megtett kilométereket számítja. Ténylegesen az Ethyl-Unirea kékbenzin sokkal gazdaságosabb.

De az Ethyl-Unirea benzin által elért megtakarítás másutt fekszik.

Mint hogy antideetonáns üzemanyag, csökkenti a motor vibrációit ami által a JAVITÁSI KÖLTSÉGEK CSOKKENNEK.

Az ETHYL-UNIREA KÉKBENZIN az UNIREA szivattyuk egyik fő vonzódereje. Ugyancsak UDVIARIAS ÉS GYORS SZOLGÁLAT, VIZ a hűtő számára és automatikus LÉGSZIVATTYU INGYEN áll az autósok rendelkezésére akik ezeket az állomásokat meglátogatják.

Az Ethyl-UNIREA kékbenzin előnyei:

1. Könnyebben veszi az emelkedéseket.
2. Nagyobb sebesség.
3. Azonnali indítás.
4. Az ellenőrzött és megfelelő égés folytán csökken a motor kopása.

Lezuhant és kórházba szállítás közben meghalt egy magyar sportrepülő

Dobos István volt az, akit a kommün alatt arra kényszerítettek, hogy Szamuellit repülőgépen Oroszországból Magyarországra vigye

Budapestről jelentik: Dobos István, az európai hírv magyar sportrepülő, csütörtök este gépével Mátyásföld felett gyakorlatozott, amikor gépe egyszerre lezuhant. A rendkívül súlyosan sérült pilótát kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt. A vizsgálat megindult a szerencsétlenség okainak kiderítésére.

A repülőszerecsénilenség áldozata, Dobos István 43 éves volt. 1912 óta működött, mint repülő. Egyike volt az első magyar pilótáknak. A világháborúban is tevékeny részt vett, mint hadirepülő és számos kiténtetést szerzett. A

kommunizmus alatt, családjának tuszként való őrizetbevételével, arra kényszerítették, hogy Szamuellit repülőgéppel Oroszországból hazahozza. Ezt a kényszermegbízást teljesítette is.

Kedvezményes I. osztályú fürdőjegyek az Episcopesti fürdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

KÖZGAZDASÁG

Késlekedik a kormány a búzaértékesítési rendelet kiadásával

Valószínűleg visszaható erejű intézkedéssel szabályozzák a búza és liszt forgalmát. Németországnak nem szállít búzát Románia

Bucurestiből jelentik: Bucurestiben folyik a harc a búzaértékesítés körül, az érdekeltek majdnem kivétel nélkül a fővárosban tartózkodnak és igyekeznek közbenjárni a rendelet rájuk nézve sérelmes rendelkezéseinek megváltoztatását. De eddig minden kísérlet hiábavalónak bizonyult. Negura miniszter nincs odahaza és távollétében a búzaértékesítési hivatal csak tanácskozik, de nem határoz.

Közben érdekes helyzet keletkezett. A búzaértékesítési rendelet a tegnapi nappal lejárt, elméletileg tehát július 1-én az összes lisztet terhelő illetékek megszüntek. Ezen előreláthatólag oly módon segítenek, hogy

az új búzaértékesítési rendeletet visszaható hatállyal adják ki.

Annyi bizonyos, hogy az összes illetékek megmaradnak, sőt az ellenőrző intézkedéseket is szigorították.

Néhány héttel ezelőtt Németország ajánlata tett Romániának 30.000 vagon búza átvételére. Az ellenérték kifizetése nem szabad de-

vizában, hanem árucserével történt volna. A kereskedelmi minisztérium kedvezően fogadta a német ajánlatot és a Nemzeti Bank véleményét kérte ki, mire

a Nemzeti Bank élesen tiltakozott a német ajánlat elfogadása ellen.

A Nemzeti Bank azzal érvel, hogy jelenleg ugyanis 25 millió márkánk van Németországban befagyva, semmi célja sem volna tehát a Németországba irányuló kivétel mesterséges fokozásával ezt a befagyott összeget még szaporítani.

A helyzetet még zavarosabbá teszi az a körülmény, hogy a német ipar nem szállítja le a romániai állami intézmények által megrendelt gépeket. A német kormány ugyanis a német hajók foglalkoztatása céljából elrendelte, hogy a német kivitt német hajók igénybevételével kell lebonnyoltani, azonban a német hajóknak annyi kötelezettsége van, hogy a romániai rendelések leszállítását ez évben nem tudják vállalni.

Hatósági védelem alá helyezték az összes diófákat

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium új rendelettervényt adott ki a diófa döntésének, eladásának és kivitelének szabályozásáról. A rendelettervény szerint a jövőben diófák döntése csak külön miniszteri engedéllyel lehetséges és csakis abban az esetben, hogy ha a diófaterzs száradásnak indult, vihar tépte meg, hervadó, vagy terméketlen. Az erről szóló igazolványt, hogy ha a ledöntendő fa az erdőben van, az illetékes erdőhivatal, ellenkező esetben pedig az illetékes mezőgazdasági kamara adja ki. Ez azután a minisztériumhoz benyújtandó kérvényhez mellékelendő. Minden kidöntendő törzs helyett köteles a tulajdonos három darab fiatal diófát elültetni és darabonként 200 lej biztosítékot letétbe helyezni. Az erről szóló nyugta szintén mellékelendő a kérvényhez. Ezt a biztosítékot öt év múlva adják vissza, ha az elültetett fiatal fa gyökeret vert és életképesnek bizonyult.

A rendelettervény második része a diófák szállításával foglalkozik, ami szintén csak különleges miniszteri engedéllyel lehetséges. Ezt a szállítási bárcát a döntési engedéllyel együtt adják ki, legfeljebb 20 köbméterre szólhat és egy hónapig érvényes. A harmadik rész a diófának nyers vagy bármily megmunkált formában való kivitelét tiltja. Kivételt képez az 1935.

évi 2051. és 2242. számú királyi dekrétumokkal engedélyezett mennyiségek kivitele.

A rendelettervény IV-ik szakasza az ellenőrzéssel, az V-ik szakasz a megtorlásokkal, a VI-ik szakasz pedig egy diófatermelési alap létesítésével foglalkozik.

KÖNYVET KELL VEZETNIÜK A NAGYBANI ELÁRUSÍTÁSSAL ÉS VÁSÁRLÁSSAL FOGLALKOZÓ BORKERESKEDŐKNEK. Carrei. Saját tud. A zalai Kereskedelmi és Ipar-kamarához a napokban rendelet érkezett az illetékes minisztériumtól, amelynek értelmében azok a borkereskedők, akik nagy tételek eladásával foglalkoznak, kötelesek üzletmenetükről könyvet vezetni. A rendelet nemcsak azokra a bornyagykereskedőkre vonatkozik, akiknek raktárak van, hanem azokra is, akik közvetítés útján bonyolítják le vásárlásaikat és eladásaitkat.

Vendéglői árak ellenőrzése. Timișoara. Saját tud. A városi időközi bizottság a június husz és kenyérrétek érvényességét, meghosszabbította július hónapra is és elrendelte a vendéglői árak ellenőrzését, illetve tanulmányozását. Szó van ugyanis arról, hogy a vendéglői árakat újból szabályozni fogja a város, végső esetben pedig maximalja azokat.

Amerikai tengerészcadétek ünneplése Potsdamban.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

2 szoba mellékhelyiséggel azonnalra kiad. Oradea, Str. Bratianu 52.

Kersek lehetőleg a központban 1 vagy 2 szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Címeket: „Pontos fizetés, gyermektelen” jellegere a kiadóba kérek.

Üdvari butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 27.

Kiadó tiszta egyszoba konyhas lakás, mellékhelyiségekkel aug. 1-től. Oradea, Str. Mihail Sorbui 23. szám.

Kiadó uri családnál a központban különbejárattal, elegánsan butorozott utcai szoba. Oradea Str. Bratianu 21.

Kiadó egy és kétszobás lakás. Oradea, Str. Codrilor 11. Strand mellett.

Alkalmazás

Portásfiúnak 14—16 éves jómodoru, középiskolát járt fiút, 800 lei fizetéssel és ruházattal keres „Parkszálló” Oradea.

Minienes főzőnő 10 éves bizonyítvánnyal július elsejére állást keres. Érdeklődni: Str. Nicolae Zsiga 45., házmesternél.

LAPARUSITÓK magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezni a kiadóban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. környezőgépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Adás-vétel

Vasestergapad 150 cm. csucstávolságú eladó. Bozsák sodrony-árugyár, Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 57.

2 darab jókarban levő gyermek vaságy eladó. Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Jókarban lévő szabó vasalót és szénkályhát veszek. Simay, Oradea, Strada Alexandri 44.

Három loerős villanymotort és 3 méter transmíssziós illványokkal megvételre keresek. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. Telefon 7-60.

Eladó egy jó karban levő fehér gyermekkosci. Oradea, Str. Consanziana 16. szám.

10 éves leányka részére rozszaszin túll balett ruha és egy fehér túll Pierette ruha eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 19. Chaura.

Hülönfélé

Biztosan megszabadul a sváb és ruszli bogártól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradeán: Ajtay gyógyszerárban, Str. Vlahuta 46. szám.

Szines és finom fehérnemű himzést várlatok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

1 kgr. kajszinbarack fáról frissen szedve, 12 lei. Oradea, Take J. nescu 24. szám.

Időszerű fontos könyv!

Dr. BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ára 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leierű szállítjuk. Utánvételt 25 leierű drágább.

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására